

Gij zijt die man

Periodethema: De Tien Geboden,
Zevende gebod, 2 Samuël 12: 1-23

KERNTEKST

'Gij zult niet echtbreken' (Ex. 20: 14).

UITLEG VAN DE KERNTEKST

U zult niet de vrouw van een ander begeren.

BEGINSITUATIE

In de serie over de Tien Geboden bespreken we nu het zevende gebod. De Heere laat aan David zijn zonden zien. Deze geschiedenis volgt op die van de vorige keer, toen David Bathseba, de vrouw van Uria, 'stal' en Uria liet doden. In het zevende gebod ligt het accent op: 'Gij zult niet echtbreken.'

DOELSTELLINGEN

- Nathan stelt David zijn zonden voor ogen.
- De bekering van David.
- De straf voor David.
- Het gebed van David.
- Het geloof van David
- Wat leren wij van deze geschiedenis.

INDELING

- De profeet Nathan vertelt David een gelijkenis.
- David veroordeelt zichzelf.
- Nathan houdt David voor hoe erg het is wat hij gedaan heeft.
- God zal David in het openbaar straffen.
- David belijdt schuld en de Heere vergeeft hem.
- Nathan voorspelt dat het kindje van David en Bathseba zal sterven.
- David smeekt de Heere het kind in leven te laten.
- Het kind sterft, maar David weet dat hij zijn kind eenmaal in de hemel zal weerzien.
- David en Bathseba krijgen weer een zoon: Salomo. Uit zijn geslacht komt de Heere Jezus voort.

OPMERKINGEN

Het is belangrijk om de zonden te benoemen en te benadrukken dat God de zonde niet wil. Maar er is vergeving! God is rechtvaardig en ook barmhartig.

ZINGEN

Psalm 32 en 51: 3.

UITLEG VAN DE PSALM

Psalm 51:3 – David belijdt zijn zonden en erkent dat hij straf verdient. Hij weet dat Gods toorn rechtvaardig is omdat God David al van vóór zijn geboorte kende en alles van hem weet. Maar diezelfde God heeft in Davids ziel ook wijsheid en Goddelijk licht gegeven.

MATERIALEN

Een plaat van het paleis in Jeruzalem.

BORDPLAN

Het thema: De Tien Geboden.

Het zevende gebod: 'Gij zult niet echtbreken.'

INTRODUCTIE

De vorige keer is al verteld dat Davids daden kwaad waren in de ogen van de Heere. Het lijkt erop dat de Heere David zijn gang laat gaan. Maar op Zijn tijd zal Hij spreken. Dat doet de Heere door middel van de profeet Nathan. Nathan is als profeet in dienst bij de koning. Wij zouden zeggen: hij is hof-predikant. Nathan heeft ook de geschiedenis van David opgeschreven. David is dus wel gewend dat Nathan in het paleis verschijnt.

BRUGZIN

David probeert alles te vergeten wat er gebeurd is. Bathseba is nu zijn vrouw en Uria, haar man, is dood. Maar het geheim drukt zwaar op zijn hart. Hij weet dat God het heel erg vindt wat hij gedaan heeft...

VERTELLING

De Heere stuurt Nathan naar David. De profeet moet een moeilijke opdracht vervullen, maar hij is niet bang. Moedig staat hij voor de koning en kijkt hem bedroefd aan. Hij zegt: 'Koning, nu moet u eens luisteren. Er wonen twee mannen in dezelfde stad. De ene is schatrijk, de andere straatarm. De rijke man heeft veel vee, schapen en runderen. De arme heeft maar één klein schaap, een ooi, (wat 'vrouwje' betekent). Hij heeft het gekocht als een klein lammetje. Het kreeg de fles en zo heeft hij het dier grootgebracht. Het groeit op, samen met zijn kinderen. De man en de kinderen houden veel van het dier. Het eet van hun brood en het drinkt uit hun beker. Het slaapt soms bij de man op schoot. Het lijkt wel alsof het zijn dochter is.' (*Nathan verwijst naar Bathseba want het Hebreeuwse 'bat' betekent dochter.*)

David luistert aandachtig. Hij glimlacht om het geluk van die arme man. Hij vindt het een mooi verhaal. De profeet gaat verder: 'Maar op een dag krijgt de rijke man bezoek. Hij moet zijn gasten een maaltijd voorzetten en hij heeft geen vlees meer. Hij vindt het jammer om één van zijn eigen schapen of koeien te slachten. Daar is hij ook te gierig voor. Hij neemt het ene ooilam van de arme man en laat het slachten en klaarmaken voor de gasten.' Verontwaardigd springt David op. Dit kan niet! Dit is onrechtvaardig en gemeen. Boos roept hij: 'Zo waar de Heere leeft, de man die dat gedaan heeft, moet sterven!' Hij zweert een eed bij de Heere. Hij zegt verder dat het schaap viervoudig vergoed moet worden. Maar dan, plotseling, deinst David terug. De profeet gaat toornig voor hem staan en strekt zijn hand uit naar David. 'U bent die man', klinkt zijn bewogen stem. 'Zó spreekt de Heere, de God van Israël: Ik heb je gezalfd tot koning over Israël en je gered uit de macht van Saul. Alles wat je hebt, ook je vrouwen, heb Ik je gegeven. En als dat te weinig was, had Ik je nog wel meer gege-

ven. Waarom heb je het Woord van de Heere veracht en gedaan wat kwaad was in Gods ogen? Je hebt de vrouw van Uria gestolen en hém heb je gedood met het zwaard van de Ammonieten!'

David heeft zijn handen in wanhoop voor zijn gezicht geslagen en krimpt ineen voor die felle woorden. Hij is een gebroken man. Nu pas ziet hij hoe verschrikkelijk zijn zonde is geweest. Nu ligt zijn hart open voor God, bevlekt door moord en overspel. En zoals hij eens aan Uria zijn eigen vonnis had meegegeven, zo heeft hij nu zijn eigen vonnis over zijn leven uitgesproken. Een rechtvaardig vonnis: hij heeft de dood verdiend. Maar niet om de straf die komen zal, is hij zo verslagen. En ook niet om wat de mensen wel zullen zeggen... Maar hij heeft God, Die hem liefheeft, pijn gedaan met zijn zonden. Hij is zichzelf tegengevallen, maar God kun je niet tegenvallen. Die weet al lang hoe een mens er vanbinnen uitziet. 'Ik heb tegen de Heere gezondigd', kreunt hij, in diep en echt berouw. God ziet dat berouw in Davids hart. En dan kan Nathan David toch nog troosten. God vergeeft hem. Dat is een wonder, want het betekent dat God naar je kijkt alsof je nooit één zonde gedaan hebt. Hij wast je witter dan sneeuw! Zo barmhartig is God voor David. God verlicht zelfs zijn straf. Hij hoeft niet te sterven, maar er zal wel veel verdriet en strijd komen in zijn leven. Davids eigen kinderen zullen het hem moeilijk maken, denk maar aan Absalom (vers 12). David heeft geprobeerd zijn zonden te verbergen, God zal ze openbaar maken en David vernederen. Het zwaard zal niet meer wijken van zijn huis. En het kindje, het zoontje van hem en Bathseba, zal de Heere wegnemen.

In de nacht, als Nathan al lang weggegaan is, ligt David in het heiligdom op zijn knieën, biddend en smekend. In zijn gebed doet hij boete. Als een lied stijgt het gebed op naar God: 'Wees mij genadig, o God, naar Uw goedheid; was mij schoon van mijn schuld, reinig mij van mijn zonde. (...) Verwerp mij niet van voor Uw aangezicht en neem Uw Heilige Geest niet van mij weg.'

In een slaapkamer van het paleis ligt het pasgeboren kindje van David en Bathseba ziek. Zeven dagen leeft het nog. Zeven dagen bidt David tot God om genezing voor zijn kind, ondanks de voorspelling van Nathan. Hierin blijkt dat David God kent als een genadig God, Die Zich laat verbidden. Toch sterft het kind. Het gebed van de vader wordt niet verhoord. Nadat David het verdrietige bericht van de knechten heeft gehoord, staat hij op van de vloer. Hij wast en zalft zich en doet andere kleren aan. Eens zal David ook zijn waar het kind nu al is. David verzoent zich met Gods wil.

AFSLUITING

Deze vertelling ging over het zevende gebod. Daar

hebben we het niet echt over gehad. Jullie weten het nog van de vorige keer. David stond op het dak van zijn paleis en zag toen in een tuin, beneden hem, een mooie vrouw, naakt, die zich waste. Toen werd Davids hart vervuld met verlangen en begeerte. Hij kon zich niet meer beheersen. Hij moest deze vrouw hebben. Hij heeft haar ook gekregen, zelfs al moest Uria daarvoor gedood worden. David gebruikte zijn koninklijke macht en geen mens zei tegen hem: 'Dat mag niet.' Ondertussen had David God aan de kant gezet en de stem van zijn geweten het zwijgen opgelegd. En weet je: leven zonder God betekent de dood.

Wat heeft David veel ellende over zich heen gehaald. Later moest hij vluchten voor zijn eigen zoon, Absalom. Zijn gezin werd een puinhoop met moord, verkrachting, doodslag.

Ook onze wereld lijkt veel op het gezin van David. Wij zijn niet beter. De wereld is vol van seks. Je ziet het overal om je heen op reclame en internet. Bid tot God of Hij jou wil bewaren voor die vreselijke zonden. Als David het van te voren geweten had, zou hij het dan ook gedaan hebben?

Niet lang daarna krijgen David en Bathseba weer een zoontje. Ze noemen hem Salomo. David laat het kind opvoeden door Nathan, de profeet. Het wordt voor David een grote troost. Hij weet dat hij zijn zonde nooit zal kunnen goedmaken, maar dit kind is een levend teken dat God hem vergeven heeft.

Deze Salomo mag later de tempel voor de Heere bouwen. De Heere Jezus is een nakomeling van Salomo. Weet je wat dat betekent? De Heere Jezus wilde geboren worden om onze zonden op Zich te nemen. Ook de zonden van David. Ook onze zonden. Hij wil dat we onze zonden niet bedekken, maar ze eerlijk aan de Heere vertellen (Psalm 32).

VERWERKING

U kunt een gesprek voeren over deze geschiedenis. Hoe vinden de kinderen de gelijkenis? Praat met ze over jong gestorven kinderen. God belooft immers dat deze kinderen van gelovige ouders in de hemel zullen zijn (Dordtse Leerregels, art. 17). Praat over de gevolgen van onze zonden. Zonder Gods bewaring en bescherming zullen wij weer opnieuw in zonden vallen.

